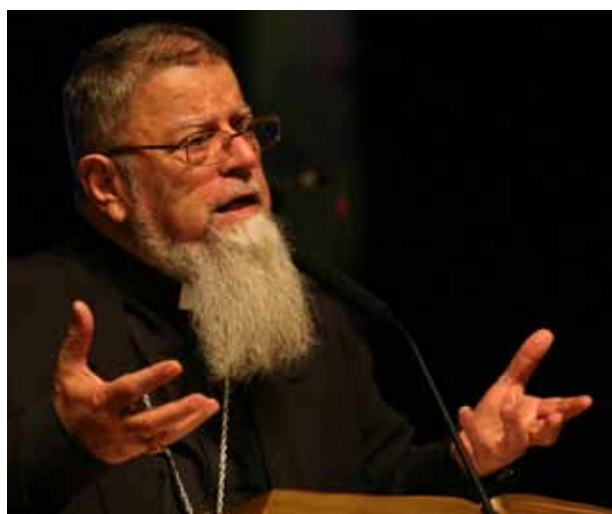

ZONEN VAN ABRAHAM van Elias Chacour

U hebt het mogelijk ook niet zo op de sympathieën van oud premier Dries van Agt voor de Palestijnen. Toch is het goed om meer bekend te raken met die andere groepering, die tegen Israël strijdt om de heerschappij in Jeruzalem en het omringende gebied. Vanwege het geweldige belang van dit onderwerp geven wij nu meer een samenvatting dan een bespreking van dit - vooral in het begin - aangrijpende boek.

De schrijver neemt ons mee naar een cruciaal punt in zijn jeugd. Hij is zeven jaar en het is 1947. Hij beschrijft hoe zij als Palestijnen wonen in het Galilea dat wij zo goed kennen uit de Bijbel. Er was harmonie in zijn ouderlijk gezin en in het dorp, ook met de Joodse dorpsgenoten. De gemeenschap was in de ban van de komst van Zionisten, Joodse mensen die het decennium ervoor heel zwaar hadden geleden in Europa. Nu zijn ze met goedvinden van Engeland op zoek naar een thuis. Vader vertelt aan zijn tienerkinderen dat ze vriendelijk voor deze mensen moeten zijn, zodat ze zich ook werkelijk thuis zullen gaan voelen. Hij bidt zelfs: 'Vader in de hemel, help ons onze Joodse broeders lief te hebben'.

Vredig

Ik kan Elias haast benijden als hij zijn jeugd beschrijft. Hij zegt dat de verhalen over Jezus de mooiste waren en sterk tot zijn verbeelding spraken. De Heer Jezus verbleef immers in hun streek en meerdere gebeurtenissen zijn voor hem heel herkenbaar. Hij heeft grote bewondering voor zijn vader. Die bracht hem karakter bij en leerde hem wat geloof is, liefde voor het leven en gastvrijheid. Bovenal leert hij dat ze verbonden zijn met het andere volk dat in Palestina woonde, de Joden. Wij hebben, zo zei hij, dezelfde vader, dezelfde God. Hij hield Elias en zijn oudere broers voor: 'Wij gebruiken geen geweld, nooit'.

Zijn familie stamt van melkitische christenen. Melk- of Melech betekent 'koning' en duidt op de erkenning van Jezus als Koning in de tijd dat gnostici beweerden dat Jezus een mystiek wezen was, geen man.

Vijandig

De volgende hoofdstukken tonen een schrijnend beeld van het leven van deze Palestijnen, veroorzaakt door Zionisten. Voor alle duidelijkheid, we onderscheiden deze kolonisten van de autochtone Joodse

bevolking die het met de gang van zaken niet eens is. Bij het lezen ervan dringt zich het beeld op van wat Joden in West-Europa hebben moeten doormaken in de jaren vlak voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog. Maar recenter ook, wat in de negentiger jaren is gebeurd op de Balkan. Ze zuiverden dorpen van Palestijnen met als argument dat ze wapens zouden hebben en dus gevaarlijk zouden zijn. Zuiveren betekent dan niet alleen deporteren, maar ook doden. Onder de politieke bescherming van de toenmalige internationale gemeenschap, hij schrijft 1948, werd in belangrijke gebieden alle landbouwgrond geannexeerd door nog geen tien procent van de bevolking. Enkele jaren later worden dorpen met de grond gelijk gemaakt en kunnen de mannen aan het werk op hun voormalige eigen grond, nu eigendom van steenrijke westerse Joden. Ik kom namen tegen van Joodse leiders van toen maar dan met een heel ander gezicht, en.... Elias beschrijft de houding van zijn vader die dit alles ondergaat als gezinshoofd. Hij bad ook voor zijn tegenstanders. Bidden deed Elias ook, hij schrijft er ergens één op: 'U mag mijn handen en voeten gebruiken, zelfs mijn tong'.

Opleiding

Hij is amper twaalf als de schoolkeuze zijn leven binnenkomt. Hij krijgt een plekje in het weeshuis van de bisschop in Haifa en voelt zich het jongetje van het stille platteland in de lawaaierige stad. Zijn wortels raken beknelde onder het beton van de stad, maar toch groeit zijn geloof. Hij gaat bemerken, 'dat zijn persoonlijke verbondenheid met Jezus net zo belangrijk was als lucht in de longen'. Het is 1954 als we Elias aantreffen in Nazareth, in een pij van het klein seminarie Sint

Jozef. Elias gaat steeds meer houden van stiltes, tijden waarin hij zich de woorden van zijn moeder herinnert, zoals 'Vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u; niet zoals de wereld geeft'. Zijn geestelijke groei brengt ook talloze levensvragen naar voren, vooral die waarin de woorden van de Heer Jezus uit de zaligsprekingen conflicteerden met de wereld om hem heen en in zijn geboortestreek in het bijzonder. Hij leert de Kerk, maar vooral ook het instituut kerk kennen en merkt dat de menselijkheid die ze werd verondersteld te dienen, vergeten leek te zijn. Haast onbewust gaat hij op zoek naar meer, naar verdieping. Hij is negentien als hij zijn opleiding voortzet aan het seminarie Saint Sulpice in Parijs.

Verdieping

Al snel wordt hij genoodzaakt zich te verdiepen tegenover andere studenten die gevoed door de subjectieve berichtgeving spreken van Arabische terroristen en gerechtvaardigde Joodse eisen. Palestijnen worden gebrandmerkt als onwetend, vijandig en gewelddadig. Er ontwikkelt zich ook een intern conflict. De simpele vroomheid die hij van thuis had meegekregen botst met de moderne filosofie. Redeneren vanuit Bijbels gezichtspunt is onaanvaardbaar voor zijn medestudenten.

Als de voltooiing van zijn opleiding nadert, gaat hij zich steeds meer verdiepen in de geschiedenis van zijn vaderland.

Hij ziet wat Palestina betekent voor de Palestijnen en ook gaat hij begrijpen wat het land betekent voor Joden. Maar hij ziet meer. Hij ontdekt de demon van het militarisme. Een duivel van geweld fluisterde listig: 'Macht is recht, als je je doel maar bereikt; alles in de naam van God'. Hij besluit om zijn leven te geven om vrede voor te leven onder zijn volksgenoten.

Voorbeeld

Die volksgenoten bestonden uit een mengeling van Joden, Palestijnen en Druzen, elk met hun eigen specifieke geloof, maar ook met een onderlinge haat, zodat elke richting zijn eigen kerkgebouwen had; een wel heel harde bodem om te bewerken. Toch ging hij aan de slag in de omgeving van zijn geboortedorp. Hij moest er leren dat dezelfde haat ook in zijn eigen hart aanwezig was, maar hij mocht ook zijn gezindheid en zijn talenten als vreedstichter aanwenden om een Godshuis te bouwen, niet van harde stenen, maar van levende zielen.

Het één na laatste hoofdstuk van deze indrukwekkende autobiografie draagt de titel: 'Werk, want de nacht breekt aan'. Het beschrijft de afgelopen decennia waarin het nacht was in die voor ons zo bekende regio. Net zo nacht, toen Judas weg ging van de Heer Jezus om hem te verraden, nacht in Judas' ziel, nacht ook in de ziel van zovelen die een rol speelden en spelen in wat we noemen het conflict in het Midden Oosten. Elias' antwoord is de prediking van de Bergrede, zalig de zachtmoedigen, de vreedstichters.

Wedergeboorte als levensvernieuwend en veranderend werk en als noodzakelijk voor blijvende vrede komt nauwelijks uit de verf. Wat blijft, is iemand die weet dat er menselijkerwijs geen oplossing is voor dit probleem, maar die onverdroten doorgaat vrede en zachtmoedigheid voor te leven.

Chacour werd meerdere keren genomineerd voor de Nobelprijs voor de vrede.

Zonen van Abraham is uitgegeven bij Uitgeverij Barnabas in Heerenveen.

ISBN 978/90/8520/142/7